

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND COSMETICS
DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали
IV міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

25 жовтня 2024 р.
October 25, 2024
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

УДК:615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Вишневська Л. І., проф. Рубан О. А., проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В., доц. Солдатов Д.П.

Відповідальні секретарі : проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В.

Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології: Збірник наукових матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 25 жовтня 2024 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2024.- С. 361 (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології».

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК:615.014.2:615.2

НФаУ, 2024

АНАЛІЗ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ ЗА СЕГМЕНТОМ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ З ДИКЛОФЕНАКОМ НАТРІЮ

Сергієнко О. С., Глущенко О. М., Полова Ж. М.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ,
Україна

Вступ: Завдяки своїй вираженій протизапальній, протиревматичній, знеболювальній та жарознижувальній дії, нестероїдні протизапальні препарати (НПЗП), зокрема диклофенак натрію, широко застосовуються для лікування запальних захворювань опорно-рухового апарату, м'яких тканин та інших органів.

Мета дослідження: Аналіз ринку м'яких лікарських засобів, що містять диклофенак натрію.

Методи дослідження: об'єкти дослідження: Державний реєстр лікарських засобів, інструкції до медичного застосування; аналітичні та кореляційні методи аналізу.

Основні результати:

Системний прийом НПЗП часто супроводжується розвитком небажаних побічних ефектів з боку шлунково-кишкового тракту, нирок та серцево-судинної системи.

Розробка лініменту на основі диклофенаку натрію – перспективний напрямок фармацевтичних досліджень, оскільки дозволяє зменшити системну абсорбцію препарату: місцеве застосування лініменту забезпечує більш високу концентрацію активної речовини в зоні запалення та знижує ризик розвитку системних побічних ефектів, покращити фармакокінетичні характеристики препарату: завдяки особливостям складу та фізико-хімічним властивостям лініменти можуть забезпечити пролонговану дію препарату та збільшити його біодоступність у тканинах, розширити спектр терапевтичних ефектів: лініменти можуть бути ефективними при лікуванні захворювань шкіри та підшкірної клітковини, що супроводжуються запаленням і болем. Поліпшити адгезію препарату до шкіри: завдяки наявності в складі лініментів допоміжних речовин, що покращують адгезію, забезпечується більш тривалий контакт препарату з ураженою ділянкою. Проаналізовано ринок м'яких лікарських засобів з діючою речовиною «Диклофенак натрію» за допомогою Державного реєстру лікарських засобів України (код за АТС-класифікацією M02AA15). Ринок пропонує широкий спектр м'яких лікарських форм від різних виробників. 54% припадає на іноземних виробників, 46% на українських відповідно. Найбільшу частку ринку займають гелі (74%), емульгелі – 16%, пластирі – 10%. Частка однокомпонентних лікарських форм становить 70%, багатокомпонентних – 30% відповідно.

Висновки: у результаті проведеного дослідження було встановлено, що ринок лікарських засобів з диклофенаком натрію є добре розвиненим. На ринку наявні гелі, емульгелі та пластирі. Розробка протизапального лініменту на основі диклофенаку натрію є перспективною і має важливі переваги, зокрема зменшення системної абсорбції завдяки місцевому застосуванню, що знижує ризик побічних ефектів покращення фармакокінетичних характеристик препарату через пролонговану дію та підвищену біодоступність; широкий терапевтичний спектр дії завдяки можливості включення в лікарську форму додаткових діючих речовин, що дає можливість лікування запальних процесів у шкірі та підшкірних тканинах; підвищення адгезії препарату завдяки допоміжним речовинам, що забезпечують тривалий контакт із місцем нанесення. Ці переваги підтверджують доцільність подальшого дослідження та розробки лініменту на основі диклофенаку натрію для лікування запальних захворювань.

Ключові слова: лінімент, диклофенак натрію, розробка, аналіз, ринок.

Посилання: Державний реєстр лікарських засобів України:

<http://www.drlez.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument&atscode=M02AA15> (Дата звернення: 14.10.2024)

Компендіум: https://compendium.com.ua/uk/?srsftid=AfmBOoq8xOerjOBDjsJjld_o8FSv0qKxXvJsAzX5Knn-dFEVkpPo_I_CE